

Doświadczenia i zamierzenia Polskiego Klubu Ekologicznego wdrażania ekorozwoju na terenach wiejskich w aspekcie ochrony wód

Prezes PKE Maria Staniszevska
Koordynator projektu Anna Smółka

Rolnictwo a ochrona wód

Rolnictwo największym antropogenicznym źródłem ładunków wprowadzanych do Bałtyku

- ▶ 30–35 % azotu
- ▶ 10–15% fosforu

Ochrona wód poprzez promocję rolnictwa ekologicznego

- ▶ Założenie Koalicji na Rzecz Rolnictwa Ekologicznego
- ▶ Prace przy ustawie nt. rolnictwa ekologicznego
- ▶ Wdrażanie projektów łączących rolnika ekologicznego z konsumentem

POLAGRA 1999 – stoisko Koalicji

Założenie Koalicji na Rzecz Rozwoju Rolnictwa Ekologicznego zaowocowało wieloma wydarzeniami, także promocją na POLAGRZE

Festyn rolnictwa ekologicznego 2000

W 2000 roku odbył się festyn rolnictwa ekologicznego na zaproszenie Prezydenta RP w Pałacu Prezydenckim przy Krakowskim Przedmieściu

Koszyk lipnicki – BERAS 2004

Projekt realizowany w latach 2003–2005,
którego celem było łączenie rolników
ekologicznych z konsumentami

Wizyta studialna w Finlandii

W ramach projektu BERAS, wyjazd studialny rolników i przedstawicieli samorządów lokalnych do Finlandii – wizyta na ekologicznych polach doświadczalnych

Kiermasz w Brodnicy

Projekt BERAS – promocja produktów ekologicznych, jedno z wydarzeń promocyjnych

Edukacja ekologiczna – rozpoznawanie zbóż

Edukacja ekologiczna w gospodarstwie
Iwony i Janusza Ślicznych

Mierzeja Kurońska

Projekt AGORA 2006–2007– wizyta
studialna na Mierzei Kurońskiej w
poszukiwaniu zrównoważonej turystyki

Rolnictwo ekologiczne w Portugalii

Wizyta studialna w Portugalii
w ramach projektu EQUAL

Kampanie informujące o przyczynach eutrofizacji wód

- ▶ 1998 – 2002 r. „Zielony Konsument”
- ▶ 2003 r. Detergenty w gospodarstwie domowym
- ▶ 2005 – 2006 r. „Chemikalia pod kontrolą”
- ▶ 2007 – 2008 r. Kampania anty-fosforanowa na rzecz ograniczenia eutrofizacji Bałtyku

Kampania na rzecz proszków bez fosforanów

Konferencja w Ustroniu w 2003r, wystawa
i wykład PKE o wpływie fosforanów
z detergentów na zanieczyszczenie wód

Element kampanii anty-fosforanowej

Jedno ze zdjęć z konkursu
fotograficznego dla młodzieży
„W kożuchu nie pływam”

Współpraca międzynarodowa w zakresie ochrony wód Bałtyku

- ▶ 1994 – 2008 r. Udział w działaniach Coalition Clean Baltic
- ▶ 1998 – 2008 r. stałe przedstawicielstwo w BALTIC Agenda 21 Sekcja Rolnictwa
- ▶ 1999 – 2003 r. Udział w pracach HELCOM rolnicza grupa robocza
- ▶ 2005 r. nagroda Baltic Sea Fund uznaniem dla dorobku Marii Staniszewskiej
- ▶ 2008 r. Udział w pracach HELCOM Land

HELCOM 2001 – spotkanie w Tallinie

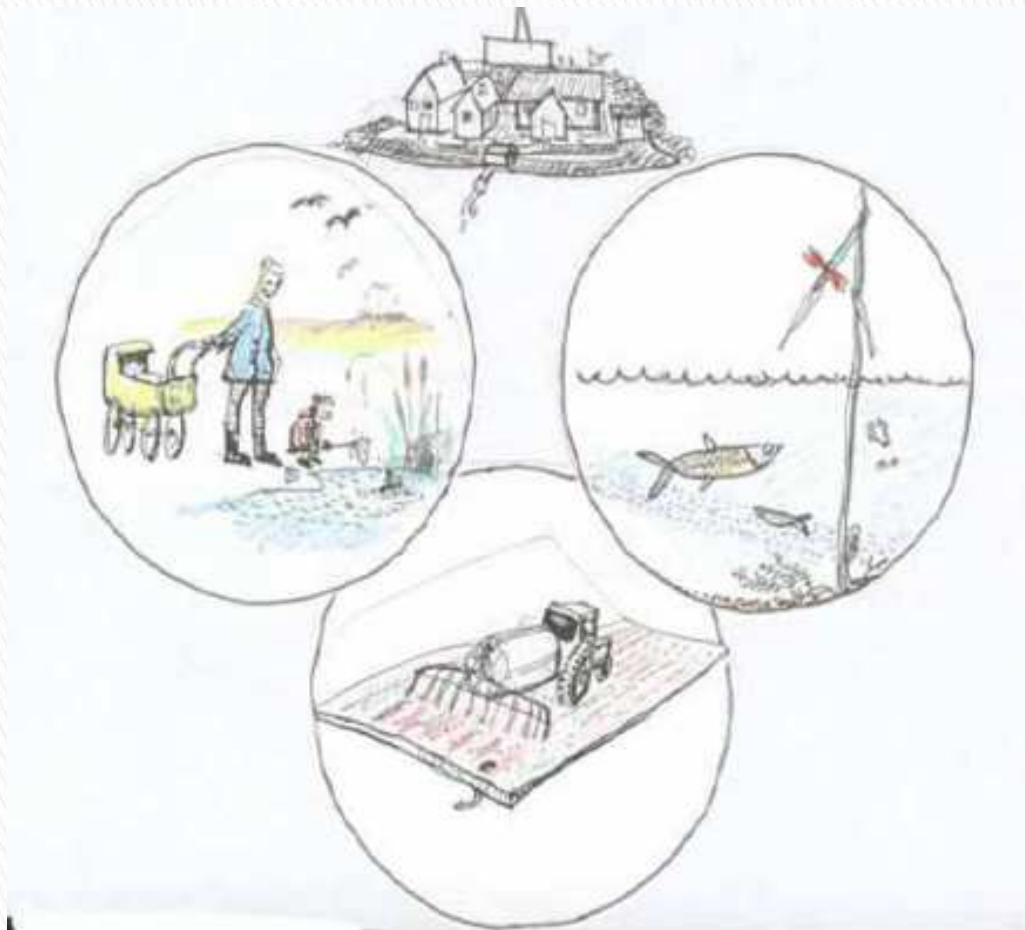
Spotkanie WGA (rolniczej grupy roboczej) w Tallinie w roku 2001

Dlaczego eko-sanitacja?

- ▶ W Polsce ok. 14 mln ludzi żyje w zabudowie rozproszonej, poza zcentralizowanymi systemami kanalizacyjnymi.
- ▶ Zobowiązania Polski w ramach podpisanego w 2007r. Planu Działań dla Bałtyku HELCOM: redukcji substancji biogenych P – 8769 t, N– 62 400 t, konieczność objęcia działaniami aglomeracji < 300 RLM.
- ▶ Niedostateczna sanitacja obszarów wiejskich i rekreacyjnych jednym z najistotniejszych problemów gospodarki wodnej w obszarach dorzeczy w ramach wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej w Polsce.
- ▶ Konieczność podjęcia efektywnych kosztowo rozwiązań w gospodarce ściekowej dla obszarów wiejskich.
- ▶ Możliwość skorzystania z doświadczeń skandynawskich budowy indywidualnych systemów oczyszczania dla obszarów niezurbanizowanych, zwłaszcza górskich.

Funkcje i cele eko-sanitacji

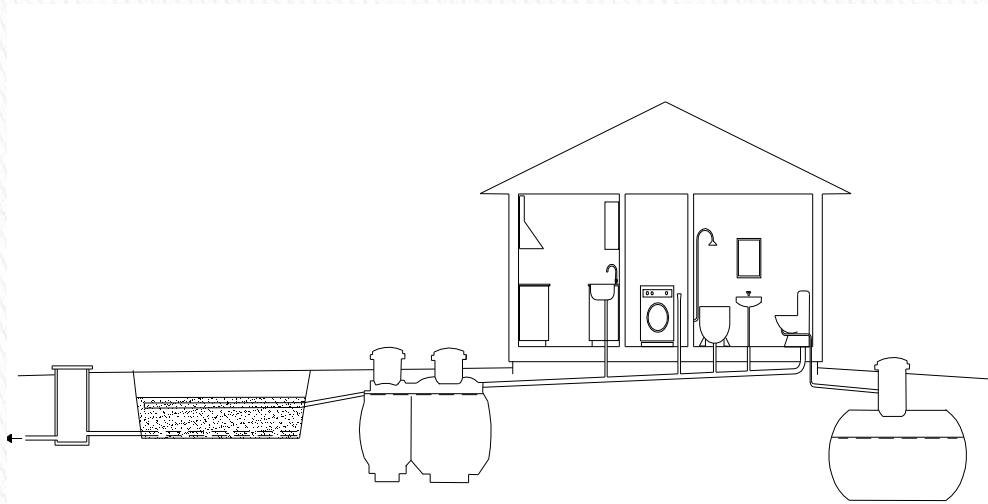

- ▶ Bezpieczeństwo zdrowia publicznego
- ▶ Ochrona odbiorników wodnych
- ▶ Recykling substancji odżywczych

Budowa zrównoważonego systemu agro-społecznego

Zamknięcie obiegu substancji organicznej

Separacja „u źródła” i odzysk substancji nawozowych

Schemat instalacji sanitarnej z odzyskiem moczu

Przykładowy model ceramiki sanitarnej

Inżynieria ekologiczna = „partnerstwo z naturą”

Prosta obsługa i naturalny wygląd, nieuciążliwość dla otoczenia, „ogrody ściekowe”

- ▶ Oczyszczalnie hydrofitowe (OH)
- ▶ Hydrofitowa utylizacja osadów
- ▶ Rolnicze wykorzystanie osadów po OH

Niskie koszty budowy i eksploatacji!

Recycle nutrients
(P, N, K) from toilet
waste , back to
agricultural land
and crop production
Use a recycling
system as for
manure from
cattle.

Jak dotrzeć z wiedzą do rolnika, samorządów,
ludności małych aglomeracji, decydentów?

EDUKACJA! EDUKACJA!! ...i EDUKACJA!

Projekt edukacyjny PKE na lata 2008 – 2010:

„Eko-sanitacja obszarów wiejskich w zabudowie rozproszonej w dorzeczu Górnej Wisły”

Cel projektu:

promocyjno-edukacyjny, służący szerzeniu wiedzy nt. idei zrównoważonej sanitacji

Grupa docelowa:

Mieszkańcy obszarów wiejskich pdn. Małopolski i Podbeskidzia, właściciele posesji, organizatorzy agroturystyki, gminne służby inwestycyjne, rolnicy, studenci kierunku inżynieria środowiska

EKO-sanitacja obszarów wiejskich w dorzeczu Górnej Wisły

Partnerzy projektu:

- ▶ Koło Miejskie Polskiego Klubu Ekologicznego w Gliwicach – lider projektu
- ▶ Koło Miejskie PKE w Krynicy,
- ▶ IBMER Górski Ośrodek Edukacji i Wdrożeń w Tyliczu k/Krynicy
- ▶ Coalition Clean Baltic, Uppsala

Budżet projektu: 450 tys. zł

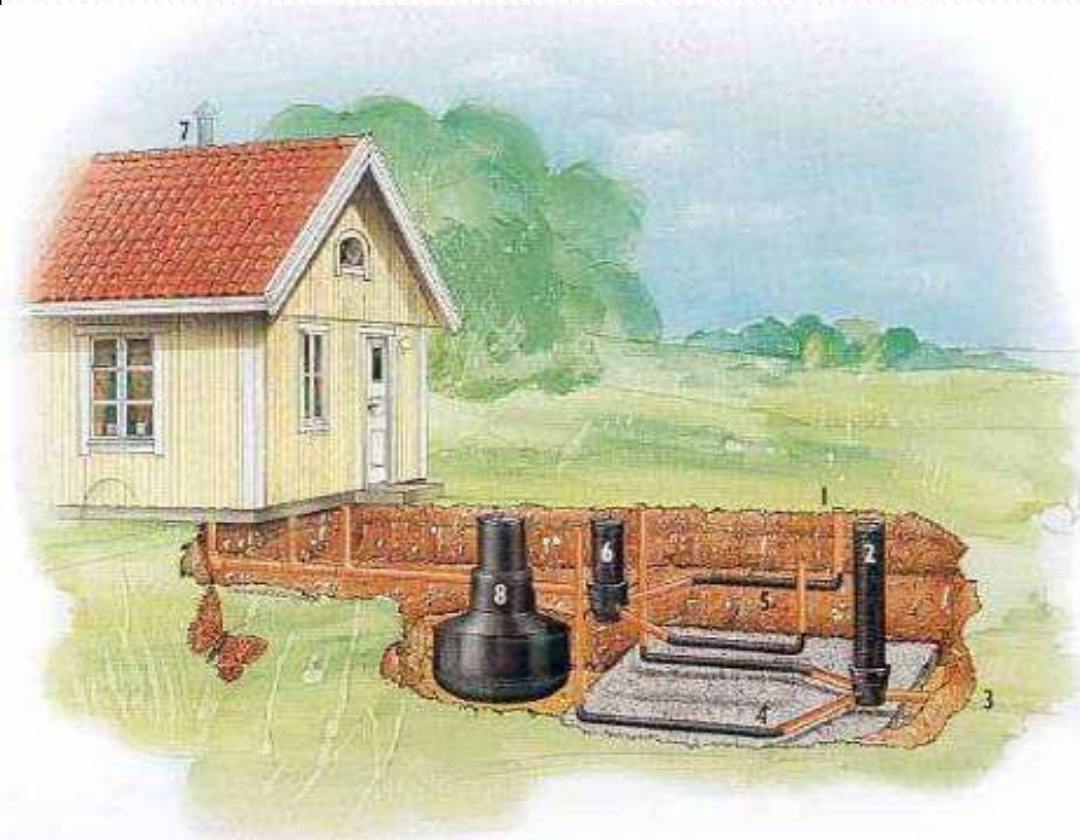
90% dofinansowania z FOP (f. norweskie)

Planowane działania

- ▶ **Materiały promocyjne: 2 broszury i ulotka**
*Dobre przykłady rozwiązań ekosanitacyjnych w kraju i zagranicą,
Praktyczne wskazówki do wykonania przydomowych oczyszczalni ścieków,
Od sławojki do ekosanitacji*
- ▶ Organizacja i prowadzenie 2 punktów konsultacyjnych: w
Gliwicach i Tyliczu
- ▶ Uruchomienie strony internetowej poświęconej projektowi
- ▶ Cykl szkoleń w gminach małopolskich i śląskich
- ▶ Ścieżka dydaktyczna na oczyszczalni hydrofitowej
- ▶ Stałe wystawy demonstracyjne w punktach konsultacyjnych
- ▶ Wizyta studialna w Szwecji
- ▶ Organizacja konferencji międzynarodowej dla podsumowania projektu 12. 2010 r.

Poszukujemy współpracowników w dziedzinie eko-inżynierii

- ▶ Wykładowców
- ▶ Konsultantów
- ▶ Doradców

Maria Staniszevska i Anna Smoła
Polski Klub Ekologiczny
Koło Miejskie w Gliwicach
Ul. Ziemowita 1, 44-100 Gliwice
Tel/fax 32 231 85 91
biuro@pkegliwice.pl
www.pkegliwice.pl

**DZIĘKUJEMY ZA
UWAGĘ !**